

Handläggare
Lina Ploug
Telefon: 08-50829436**Till**
Kommunstyrelsen

Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030

Underrubrik.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030 godkänns enligt bilaga 1.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt även ge samtliga bolagsstyrelser inom koncernen i uppdrag att anta Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030 enligt bilaga 1.

Sammanfattning

Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose hbtqi-personers rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet är: *Staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könsskarakteristika.*

Situationen för hbtqi-personer i Sverige har förändrats mycket till det bättre de senaste årtiondena. Trots detta visar både forskning och myndighetsrapporter att hbtqi-personers levnadsvillkor behöver förbättras. Särskilt transpersoner och bisexuella upplever högre utsatthet och sämre psykisk och fysisk hälsa jämfört med majoritetsbefolkningen. Det finns även en särskild utsatthet för hbtqi-personer med utländsk bakgrund, med annan hudfärg än vit och för de som har en funktionsnedsättning.

Mot bakgrund av detta är stadsledningskontorets bedömning att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet med hbtqi-personers rättigheter och möjligheter.

Bakgrund

FN-konventioner och FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter är grunden för nationellt och internationellt skydd för homosexuella, bisexuella, transpersoners, queera personers och intersexpersoners åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Sexuell läggning och könsidentitet får inte utgöra grund för diskriminering eller övergrepp.

Av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna framgår att programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla hbtqi-personers rättigheter. Handlingsplanen konkretiserar arbetet med lika rättigheter för hbtqi-personer och stadens ansvar för att motverka hbtqi-personers utsatthet för diskriminering.

Hbtqi är ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera personer och intersexpersoner. Gemensamt för hela gruppen är att alla bryter mot normer om kön och/eller sexuell läggning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets välfärdsavdelning.

Ärendet

Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030 syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose hbtqi-personers rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030.

Det övergripande målet med handlingsplanen är: *Staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och könsskarakteristika.*

Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Välfärd och service
- Delaktighet och inflytande

För varje fokusområde beskrivs en förväntad inriktning av arbetet, utmaningar för hbtqi-personer som hänger samman med fokusområdet samt mål och exempel på arbetssätt. Målen är uppdelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande och långsiktiga förändring som eftersträvas. Resultatmålen är den direkta förändring som ska genomföras i

stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

Under framtagandet av handlingsplanen har synpunkter inhämtats från stadens MR-nätverk och RFSL Stockholm.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

I kommunfullmäktiges budget för 2025 framgår att hbtqi-personers rättigheter är en del av stadens strategiska arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Arbetet ska stärkas och exempelvis ha fokus på bemötande, mötesplatser för barn och unga, aktiviteter för äldre samt ökad delaktighet. Denna inriktning av arbetet stämmer väl överens med föreslagen handlingsplan.

Arbetet med hbtqi-personers rättigheter har betydelse för många av verksamhetsområdesmålen i budget och är nära kopplat till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och till MR-programmets mål om att *Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism*. Rättigheter för hbtqi-personer är även en del av stadens demokratiarbete och arbete med att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 med fokus på principen *Lämna ingen utanför*.

Situationen för hbtqi-personer i Sverige har förändrats mycket till det bättre de senaste årtiondena. Det handlar exempelvis om ökad tillgång till rättigheter både på det sociala och juridiska området, förstärkt skydd mot diskriminering, ökad synlighet och fler möjligheter till gemenskap. Trots detta visar forskning och myndighetsrapporter att risken för ohälsa är signifikant högre för personer som bryter mot konventionella normer kopplade till könsidentitet och sexuell läggning. Särskilt transpersoner och bisexuella upplever högre utsatthet och sämre psykisk och fysisk hälsa jämfört med majoritetsbefolkningen. Det finns även en särskild utsatthet för hbtqi-personer med utländsk bakgrund, med annan hudfärg än vit och för de som har en funktionsnedsättning.

Det styrdokument, *Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck*, som antogs av kommunfullmäktige 2017 har bidragit till att staden har stärkt arbetet till viss del, men stadsledningskontoret bedömer att föreliggande handlingsplan med tydligare prioriteringar och mål bör bidra till ökat ett fokus och synliga resultat.

Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare.

Ökad kunskap och ett förstärkt arbete med information är grundläggande för att stadens verksamheter ska kunna bemöta alla invånare respektfullt och anpassat efter individens behov, oavsett sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck eller könskaraktäristika. Den välfärd och service som stadens verksamheter erbjuder inom exempelvis skola och förskola, socialtjänst, öppna verksamheter, kultur, idrott och fritid samt i stadens offentliga miljöer ska planeras och utföras för att säkerställa hbtqi-personers rättigheter och möjligheter. Civilsamhället är en viktig samarbetspart i arbetet med delaktighet och inflytande. Civilsamhällesorganisationer har gått före och visat vägen för viktiga verksamheter, exempelvis startade RFSL den första mötesplatsen för unga hbtqi-personer i staden.

Stadsledningskontoret kommer fortsätta följa upp alla nämnders och bolagsstyrelserns arbete för hbtqi-personers rättigheter inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess. Utöver detta ska stadsledningskontoret vartannat år göra en bedömning av stadens arbete med mänskliga rättigheter som sammanställs i en rapport till kommunfullmäktige. I arbetet ingår att följa upp Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030.

Sammantaget gör stadsledningskontoret bedömningen att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet med hbtqi-personers rättigheter och möjligheter.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Karin Gustafsson
Biträdande stadsdirektör

Bilagor

1. Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdirektör	2025-06-18
Karin Gustafsson, Biträdande stadsdirektör	2025-06-18